

Länsstyrelsen
GOTLANDS LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0340049 Paviken

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000 -områden bygger på krav som finns i EU:s fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EU:s fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, t ex skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. I de fall där ny kunskap har tillkommit, har Länsstyrelsen för avsikt att föreslå dessa ändringar till regeringen när nästa tillfälle ges.

Vid förvaltning och tillståndsprövning utgår man från i verkligheten förekommande naturtyper, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar dessa, även om de inte har hunnit beslutas av regeringen.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet.

Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen.

Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Begreppsförklaringar Natura 2000

SPA - Område som genom regeringsbeslut klassificerats som särskilt skyddsområde i enlighet med EU:s fågeldirektiv (2009/147/EEG).

pSCI - Område som är föreslaget av regeringen, men ännu ej antaget av EU-kommissionen.

SCI - Område som, i den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regionerna det tillhör, väsentligt bidrar till att bibehålla eller återställa en gynnsam bevarandestatus hos någon av livsmiljöerna i bilaga 1 i art- och habitatdirektivet eller någon av arterna i bilaga 2 i samma direktiv. Områden som kan bidra till att nätverket Natura 2000 blir sammanhängande och som väsentligt bidrar till bibehållandet av den biologiska mångfalden inom den biogeografiska regionen eller de biogeografiska regioner (kontinental, boreal, alpin, marin östersjön och marin atlantisk) som avses.

SAC – Område av gemenskapsintresse (SCI) som av regeringen med stöd av MB (Miljöbalken) 7 kap. 28 § förklarats som särskilt bevarandeområde.

Gynnsamt bevarandetillstånd

En arts bevarandestatus anses gynnsam när:

- populationsutvecklingen visar att arten på lång sikt kommer att förbli en del av sin livsmiljö
- dess naturliga utbredningsområde inte minskar och sannolikt inte heller kommer att minska
- tillräckligt mycket livsmiljö finns för att arten ska bibehållas på lång sikt.

En naturtyps bevarandestatus anses gynnsam när:

- dess naturliga utbredningsområde och de ytor den täcker är stabila eller ökande
- de strukturer och funktioner som krävs för att livsmiljön ska bibehållas finns kvar under överskådlig framtid
- bevarandestatusen hos dess typiska arter är gynnsam.

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0340049 Paviken

Kommun: Gotland

Områdets totala areal: 75,9 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2018-12-01

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2018-12-20

Markägarförhållanden: Privata

Regeringsbeslut, historik:

SPA: 1996-03-01, regeringsbeslut M96/867/4, pSCI: 1995-12-01, SCI: 2005-01-01,

SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3150 - Naturligt näringsrika sjöar

3260 - Mindre vattendrag

6210 - Kalkgräsmarker

6430 - Högörtängar

1952 - Gotländsk nunneört, *Corydalis gotlandica*

A021 - Rördrom, *Botaurus stellaris*

A081 - Brun kärrhök, *Circus aeruginosus*

A119 - Småfläckig sumphöna, *Porzana porzana*

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

---Prioriterade bevarandevärden---

Inom Natura 2000-området Paviken är de prioriterade bevarandevärdena områdets; Naturligt

näringsrika sjöar (3150), Mindre vattendrag (3260), Kalkgräsmarker (6210) samt Högörtängar (6430). Det är också prioriterat att bevara områdets förekomster av arterna; Gotländsk nunneört (1952), Rördrom (A021), Brun kärrhök (A081) samt Småfläckig sumphöna (A119).

---Motivering---

Paviken med omkringliggande strandängar är en av Gotlands mest fågelrika sjöar, både som häcklokal och rastlokal. Området är en av de få sjöar på Gotland som uppfyller att vara en äkta fågelsjö. Sjön är också en av de artrikaste när det gäller fisk. Både i och i angränsande områden, främst sydöstra delen, växer den för Gotland endemiska arten gotländsk nunneört. Här förekommer den i en stor population.

---Prioriterade åtgärder---

Det är av största vikt att det sambete som i dagsläget utförs med nöt och lamm fortsätter för att bibehålla en öppenhet i naturtyperna samt att skapa lämpliga miljöer för områdets olika arter. Klippning av vass är en förutsättning för att kunna försöka återskapa en större andel öppen vattenspegel. Röjning av igenväxningsvegetation sker i områden där detta anses lämpligt för att uppnå gynnsam bevarandestatus. Restaurering av Paviken utförs i syfte att förbättra vattenomsättningen samt livsmiljön för områdets organismer.

Beskrivning av området

Paviken är en näringsrik slättsjö som ligger ca 25 kilometer söder om Visby i Västergarns socken, ca 600 meter från havet. Sjön avgränsas åt väster av ett näs uppbyggt av sand och grus. Näset övergår åt söder i Kronholmen. Sjön har tidigare varit en havsvik men landhöjningen har medfört att sundet öster om Kronholmen grundats upp och Paviken därmed avsnörts till en insjö. Sjön ligger endast ett par meter över havsytan och under extremhögvatten i havet kan saltvatten tränga upp genom Pavikens utlopp, Paån. Det vatten som lämnar Paviken via Paån har högre fosforhalt än det vatten som rinner in i Paviken, vilket är ett stort miljöproblem. På de betade strandängarna i sydöstra delen av reservatet återfinns en del växter som påminner om sjöns förhistoria som havsvik och saltvattenintrång under extremhögvatten. Här växer arter som strandskräppa, spjutmålla, blåmålla och havssäv samt den på Gotland sällsynta brunskäran. Hela området med alla naturtyper betas genom sambete med nöt och lamm. Nöt tar sig även ut i vassbältena för att beta, vilket är otroligt positivt för att hålla tillbaka igenväxningsvegetationen.

Under Vikingatiden för drygt 1000 år sedan var Paviken en lagunartad havsvik och var på den tiden förbunden med havet via ett smalt sund. Viken utgjorde en hamn där handel bedrevs mellan 700-talet och 900-talet, som sedan grundades upp och både hamn och handel flyttades till Västergarn. På 1700-talet utgjordes stora delar av Pavikens östra strand av tall- och granbevuxet utmarksbete och hagmark.

Botten i sjön täcks av ett flera meter tjockt lager kalkbleke och gyttja. Sjöns viktigaste tillflöde är Idån som rinner ut i Pavikens nordöstra del. Ån avvattnar ett 134 km² stort område med skogsmark och odlingsmark som sträcker sig åt nordost upp till Follingbo socken. Vid Idåns utlopp har ett delta av sand och lera utbildats. Sedimentlagrets tjocklek har på ett ställe vid inloppet från Idån uppmätts till 3 meter tjockt. Tjockleken avtar dock mot sjöns kanter. Sjön Paviken avvattnas via Paån som rinner ut i havet.

Undervattensvegetationen domineras helt av vårtsärv som är en sällsynt art i landet och blev känd från Paviken 1989. Arten tros ha ökat mycket kraftigt i sjön under senare år. Vid rådande lågvatten under sommaren kan vårtsärven ses ligga i bankar över vattenytan. Tidigare växte här stora mängder kransalger, men de tros ha konkurrerats ut av vårtsärven. Kransalger finns dock kvar i de centrala delarna av sjön med inslag av hårsärv. Inslag av borstnate finns längs den östra delen av sjön samt i sparsam förekomst i södra och västra delen av sjön. Även hårsärv har

påträffats i sjön, längs den östra delen.

Igenväxningen av övervattensvegetationen har även den pågått i fler decennier och fortsätter att öka. Mest utsatta områden är den norra delen av sjön samt längs den västra kanten som hyser enorma bestånd av vass. I vassarna finns också mindre inslag av sjösäv, blåsäv, bredkaveldun, smalkaveldun samt ag. I den södra delen av sjön finns klarvattenytor, som minskat drastiskt under senare år. Bete har återinförts längs sjöns alla stränder. Røjningar är dessutom utförda här. Låga gräs och örter dominerar vegetationen. På strandängen växer krypven, trådstarr, hundstarr, flaskstarr, kärrdunört, strandlysing, gåsört, sumpförgätmigej, kärrbräsma, bäckmärke, vattenmåra och revsmörblomma.

Vid det delta som bildats vid Idåns utlopp finns en högväxt och lummig skog som tidigare klassades som sumpskog bestående av främst grönpil (knäckepil), som också växer längs kanten av Paån ända ner till reservatets sydände. Längs Paån växer också björk, ek ask och vide. Båda områdena med skog är i dagsläget kraftigt påverkade av igenväxning med knäckepil på ett sådant sätt att de inte längre uppfyller kriterierna för fullgod naturtyp. Inslag av andra träslag är sparsamt förekommande, särskilt i den östra skogen. I fältskiktet i skogen växer bland annat älgört, sjöfräken, gul svärdsilja, revsmörblomma, hästkräppa, hundkex och bäckmärke. I vattnet växer bland annat korsandmat och kupandmat. Vedartade växter som förekommer i området är olika arter av barrträd, lövträd och vide. Den landväxt som är den i särklass mest unika i området är gotländsk nunneört. Den är endemisk för Gotland och förekommer bara kring Västergarn och på de båda Karlsöarna.

Paviken är en av Gotlands fågelrikaste sjöar. På fastlandet är fågelsjöar dock förhållandevis vanligt. Bakgrunden till det rika fågellivet är sjöns höga näringsvärde som kan föda många arter. I Paviken har de regelbundna häckfågeln utgjorts av knölsvan, grågås, snatterand, årtå, stjärtand, smådopping, brunand, skäggdopping, brun kärrhök, rördrom, vattenrall, småfläckig sumphöna, rörhöna, brushane, storspov, kärrsångare och sävsångare. Arter som häckar tillfälligt är till exempel flodsångare, gråhakedopping, skäggmes och pungmes. I området har minst 240 arter noterats.

Sjön Paviken är en av de artrikaste sjöarna på Gotland. Fiskarter som noterats i Paviken är gädda, abborre, sutare, id, mört, sarv, ruda, löja, småspigg och lake. Paviken är en av de sjöar i landet som är känd bland sportfiskare att hysa den mest storvuxna rudan, som är en hybrid mellan ruda och silverruda.

Området ligger inom intresse för kulturvård då den östra sidan av Paviken består av två boplatser, gravar, gravfält, husgrunder, stensträngar, en slipskåresten, terasser samt oidentifierade anomalier. Dessa fornlämningar tyder på en stor aktivitet under yngre järnåldern. Paviken är också intressant ur ett friluftsperspektiv då många fågelskådare kommer hit årligen. Det finns två fågeltorn i området. I den nordöstra delen finns en spångad vandringsled med en bro över Idån samt att flera stigar finns i området.

Den öppna vattenspegeln i Paviken har förändrats kraftigt sedan 1958. Framför allt den norra delen är till stor del kraftigt igenväxt med främst bladvass och inslag av bredkaveldun och säv. Igenväxningen accelererade under 1980-talet troligtvis som en följd av att Vikmyr utdikades på 1950-talet och näringstillflödet ökade därmed kraftigt i sjön. Idag är omkring 60 % av sjöns yta täckt av igenväxningsvegetation.

Åtgärder har under ett flertal gånger utförts i Paviken genom restaureringsarbeten utförda av SportFiskarna, i syfte att minska igenväxningen. Tidigare år har vass klippts i den västra delen av området. Under 2013 genomfördes vassklippning i sjöns östra och södra del. Mynningen från Idån in i Paviken öppnades samma år genom försiktig grävning av utloppet. Följande år, 2014,

upprepades klippningen både i söder och öster samt att vassen även i mitten av sjön klipptes. En stor yta i den norra delen av sjön klipptes också samma år och brandgator klipptes för att i framtiden underlätta vid vassbränning. År 2016 samlades vassen ihop och brändes på plats. Rensning av Idåns utlopp i Paviken skedde i samband med vassklippning under 2015 och 2016. De insatser som hittills gjorts i området utförs i hopp om att förbättra förhållandena för främst fisk, men åtgärderna påverkar även till exempel fågellivet positivt. De klippta vassytorna blir attraktiva för fåglarna samt att betesdjuren i större utsträckning kan hålla efter vassen om den förblir kortväxt. I dagsläget planeras även andra åtgärder i syfte att främst begränsa igenväxningen i Paviken samt förbättra områdets vattenomsättning.

Vissa hotade arter och naturtyper har valts ut av ArtDatabanken och därefter tilldelats individuella åtgärdsprogram (ÅGP). Programmen innehåller kunskapssammanställning och åtgärder som syftar till att öka dessa habitat och arters populationsstorlekar. För vissa arter med åtgärdsprogram är områdesskydd som exempelvis Naturresevat eller Natura 2000-områden, tillsammans med skötseln en mycket viktig del av bevarandearbetet för arten.

Inom området Paviken återfinns följande arter med åtgärdsprogram:

Fåglar: Brushane (*Calidris pugnax*)

Fisk: Id (*Leuciscus idus*).

Vad kan påverka negativt

---Minskad/utebliven hävd/skötsel---

I ett näringsrikt område med ständig tillförsel av näringsämnen, som i Paviken, kan konkurrenskraftiga arter som mjölkört eller älgört snabbt ta över områden om störning i form av hävd (bete eller slåtter) upphör. Upphörd hävd är ett hot mot många naturtyper, men i Paviken är den främst ett hot mot högörtängarna kring sjön. I högörtängarna är det betet som utgör en viktig funktion i att upprätthålla gynnsam bevarandestatus. Beteshävden är även viktig i kalkgräsmarkerna och längs strandkanten av sjön.

---Igenväxning---

Paviken är ett oerhört näringsrikt område som får tillförsel av näringsämnen och vatten från många olika håll. Angränsande jordbruksmark har dikats ut och rinner samman i Idån som har sitt utlopp i Paviken. Då Paviken är grund värms den snabbt upp och i kombination med hög näringstillförsel kan igenväxningen både på land och i vattnet tillta. All näring som tillförs kan inte tas upp, varför stora delar fortsätter ut i havet. I sjön har vass helt tagit över den största arealen av den öppna vattenspegeln, varför igenväxning är det största hotet mot naturtypen Naturligt näringsrika sjöar. Om hävden upphör eller minskar kraftigt ökar igenväxningen och betesmarkernas ursprungliga flora konkurreras ut av träd, buskar och mer högväxta örter. Även högörtängar är känsliga för igenväxning och förändrad artsammansättning, vilket också påverkar den småfläckiga sumphönan negativt. I de tidigare klassade svämlövskogarna som ligger i områdets nordöstra och södra del uppfyller inte längre kraven för att vara fullgod naturtyp på grund av igenväxning med knäckepeil. Den har helt tagit över vegetationen och inte många andra trädarter återfinns där längre.

---Ingrepp och störning---

Dikning av våtmarker leder till förändrade hydrologiska förhållanden och uttorkning av hela eller delar av våtmarken. Detta skadar den hydrologiska, hydrokemiska och biologiska balansen och minskar det biologiska värdet. Dikning är ett av de största hoten mot våtmarker. Om vattenståndet sjunker ökar också igenväxningstakten. Dessutom leder diken ut näringsrikt slam från närliggande jordbruksmarker till våtmarken. Markexploatering och annan markanvändningsförändring som exempelvis skogsplantering och vattenreglering utgör ett hot mot hela området.

---Förändringar i angränsande områden---

Om de omgivande markernas gräsmarker växer igen finns risk att området mister några av sina kvaliteter. Även markingrepp i omgivande mark kan påverka området, till exempel genom förändrade hydrologiska förhållanden.

---Gödslings- och försurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar---

Artsammansättningen i fältskiktet kan förändras till följd av luftburet kvävenedfall. Surt nedfall och andra luftburna föroreningar kan påverka både flora och fauna i området. Kalkberggrunden har dock en buffrande effekt som motverkar försurningen.

---Övergödning---

Andelen näringsrikt vatten som rinner ut i Paviken från Idån är hög. Näringsrikt vatten kommer även från andra utlopp. Andelen näring i kombination med ett väldigt lågt vattenstånd utgör goda förhållanden för kraftig tillväxt av makrofyter och fintrådiga alger. Övergödningen hotar att påtagligt förändra ekosystemen i Östersjön. Vattendjupet i Paviken har tidigare uppgått till 1,9 meter, men det största djupet idag understiger 1 meter. Detta skulle kunna ha sin förklaring i att övergödningen bidragit till en ökad sedimentation som i sin tur gjort sjön allt grundare för varje år.

---Avmaskningsmedel och tillskottsutfodring---

Tillskottsutfodring som indirekt ger näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga florans utgör ett hot i området, främst i högörtängarna, men kan även påverka kalkgräsmarkerna negativt. Betesdjur som avmaskas med medel som innehåller avermectin påverkar den dynglevande insektsfaunan negativt.

Bevarandeåtgärder

Förutom vad som i övrigt gäller enligt miljöbalken och annan miljölagstiftning krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd krävs inte verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för naturvårdsinriktade ändamål som skötsel och förvaltning av det berörda området (7 kap. 28 a § miljöbalken).

- Området ligger inom riksintresse för Naturvård.
- Området ligger inom riksintresse för Kulturmiljövård.
- Området är skyddat som Naturreservat.

Området är starkt påverkat från många håll. Näringshalterna är höga och igenväxningen stor. Ett flertal åtgärder har utförts i området bland annat klippning av vass och grävning av utflödet från Idån. Åtgärder som utökar vattenspeglar och vattenvolym gynnar både fisk- och fågelfaunan. Restaurering av strandängar gynnar framförallt vadarfåglar.

---Bete---

Fortsatt bete är nödvändigt för att naturtypernas biologiska värden skall kunna bibehållas. Området skall årligen betas med får, nötkreatur och/eller hästar. Vid varje betessäsongs slut ska grässvålen vara medelhårt avbetad. På torr mark skall ingen skadlig ansamling av förna och obetat gräs äga rum. På fuktig och våt mark är betet mindre smakligt och i sådana områden blir därför avbetningen mindre intensiv. Området ska nyttjas som betesmark under den tiden på året det är möjligt, men betet får inte vara för hårt under maj månad. Normalt omfattar betesperioden i området tiden från den 1 juni till den 31 oktober. Stödutfodring av djur får ej ske inom området. Övergångsutfodring under några dagar vid betessläppning och installning är dock tillåtet. I naturtyperna får inte förekomma gödsling (förutom från djur som betar i objektet), kalkning, dikning eller insådd av för naturtypen främmande arter.

Fortsatt bete är nödvändigt för att områdets biologiska värden skall kunna bibehållas. Gamla senvuxna lövträd i solbelysta lägen är särskilt värdefulla och kan vara mycket artrika vad gäller lavar, svampar och evertebrater. Om tätheten av träd eller buskar blir alltför stor ökar vedvegetationens skuggverkan och rotkonkurrens uppstår. Grässvålen blir därmed mindre sammanhållen med ett större inslag av skuggarter, och försämras därmed som foderproducent.

Den kalkgräsmark som finns i området idag är resultatet av en tidigare restaurering. Det är av största vikt att betet upprätthålls i dessa marker samt att betesdjuren tillåts beta även den klippta vassen i syfte att hålla efter den så att igenväxning förhindras eller sker i långsam takt. Bete på de våta strandängarna har en positiv effekt på den småfläckiga sumphönan genom att förhindra igenväxning med buskar och träd. Bete tillåts i alla naturtyper i området.

I naturbetesmarkerna skall halterna av avmaskningsmedel minimeras. Avmaskning i förebyggande syfte, så kallad strategisk avmaskning, ska undvikas. Praktisera i stället kombinationsbete med flera djurslag och rotationsbete. Avmaskningen ska skötas utanför naturbetesmarken. Avmaskningsmedel som innehåller avermektiner får ej användas.

---Röjning---

Träd och buskar skall hindras från att vandra in på de områden som i dag är öppna. På lång sikt är målet att bibehålla den öppenhet i området som idag råder. Uppslag av sådana träd och buskar som ratas av betesdjuren röjs bort manuellt. Detta gäller högörtängarna runt sjön. I kalkgräsmarkerna tillåts en större andel uppslag av mindre buskvegetation i form av enar, nypon och hagtorn, men om andelen blir ogynnsam för naturtypen röjs uppslagen bort. Stentunar, gravar och rösen skall hållas fria från växtlighet. Träd och buskar skall inte tillåtas växa närmare stentunarna än en meter. Dessa skall ses över minst en gång per år, och vid översynen skall nedfallna stenar läggas upp och andra enklare reparationer utföras så att stentunarna inte försvagas.

I den skog som tidigare klassades som en svämlövskog behöver åtgärder utföras. Utbredningen av knäckepil måste begränsas, främst åt väster ut i sjön. Detta gäller både den norra delen av sjön samt längs Pavikens utlopp i södra delen av området. I vissa delar av Paviken behöver träd dras upp med rötter för att inte skjuta ännu flera skott som de gör vid bara röjning. Detta gäller främst i sjöns norra delar med avseende på knäckepil. Vissa områden i den norra delen kan åtgärdas genom bortgrävning av rötter och hela buskage. Ask och al som är specifika för naturtypen svämlövskog ska sparas så att området på sikt åter kan bli en svämlövskog. Unga pilbestånd tillåts att röjas, men äldre bestånd av knäckepil, i norra delen av sjön, sparas i utvecklingsmark. Kantzonerna i pilområdet i norr röjs bort från unga, nya piluppslag för att minska igenväxning och spridning. I området Paviken tillåts åtgärder i syfte att utvecklingsmark kan gå mot svämlövskog både i områdets norra och södra del.

---Restaureringsåtgärder---

Ett fortsatt arbete med borttagning av vass är ett måste för att försöka återställa och åter öppna upp sjön och skapa större vattenspeglar. Vass bekämpas genom klippning där vassrester bränns på plats. Vissa delar lämnas täta till fördel för rördromens och den bruna kärrhökens häckningar. Hela vassdungar får därför inte röjas bort helt. Arealen av gammal vass får inte understiga 1 hektar i områden med häckande rördrom. Vandringsleder kan anläggas i nära anslutning (50 m) till rördrommars uppehållsplatser, utan att orsaka någon större störning.

En naturvärdesbedömning och bedömning av beståndshistorik bör göras i de tidigare klassade svämlövskogarna. För skötseln krävs en bedömning med avseende på trädslag och artsammansättning bland olika organismer som epifytiska mossor och lavar, insekter och fåglar. Syftet är att få en bild av de värden som finns i området och vad som i framtiden behöver

åtgärdas för att så småningom kunna restaurera skogen till att åter kunna klassas som svämlövskog.

Syftet med restaureringen i Paviken är att stärka de bevarandevärden som finns genom att bl.a. förbättra vattenomsättningen och gynna rekryteringen av rovfisk. Planen för restaurering av Paviken omfattar; reglerbart dämme i syfte att möjliggöra en högre vattennivå under sen vår/tidig sommar, skapa en större areal öppen vattenspegel, muddring samt uppläggning av muddringsmassor och skapa fågelöar, fortsatt klippning/betning av vass samt anläggning av gäddfabrik. En förbättrad vattenomsättning förväntas också bidra till en effektivare retention av näringsämnen. Utformningen av dämnet och våtmarken samt utförandet av övriga åtgärder skall göras på ett sådant sätt att berörda naturtyper inte skadas.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3150 - Naturligt näringsrika sjöar**

Areal: 41,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 41,39 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Området Paviken utgörs till största del av sjön med samma namn, som är den huvudsakliga anledningen till utpekandet av området.

Generell beskrivning

Naturtypen utgörs av naturligt näringsrika sjöar och småvatten med hög biologisk produktion, artrika samt generellt näringskrävande växt och djursamhällen. Vattnet är näringsrikt och välbuffrat, klart eller relativt grumligt. Sjöhabitatet omfattar stranden upp till medelhögvattenlinjen. Naturtypen förekommer under högsta kustlinjen (Littorina HK) samt på kalk- eller näringsrika jordar och berggrund samt i områden med källpåverkan. Sedimenten är ofta lerrika. Representativa sjöar har pH >7 och en totalfosforhalt > 25 µg P/l (högst 125 µg/l och avvikelser från jämförvärdet högst klass 2 (tydlig avvikelse)).

Naturtypen kan indelas i flera olika botaniska sjötyper. men artsammansättningen är mångsidig och består av näringskrävande (eutrofa) arter. Långskotts- eller slingeväxter förekommer rikligt och strandzonens vegetation är varierad med relativt stort inslag av örter.

Vissa sjöar uppfyller definitionen men håller på att växa igen på grund av eutrofiering eller upphörd hävd. För att karakteriseras som naturtyp bör strandzonens vegetation vara varierad (inte monokultur) och täckningsgraden för homogena bladvassbestånd inte överstiga 60% av objektets vattenyta.

Sjöar som sedan länge varit sänkta eller dämnda och upprätthåller vattenståndsfluktuationer med naturlig säsongvariation samt reglerade sjöar där förutsättningarna för naturtypens karaktäristiska arter upprätthålls, ingår i naturtypen. Däremot bör sjöar med korttidsreglering (flera gånger per vecka) eller en regleringsamplitud med kraftig negativ påverkan på förutsättningarna för den karaktäristiska vegetationen inte ingå i typen.

Till karaktärsarterna för naturtypen hör dyblad, ålnate och andra naten, andmat, stor andmat, vattenaloe, vattenbläddra, gul näckros, kransslinga och hornsärv.

Bevarandemål

Arealen av Naturligt näringsrika sjöar (3150) ska vara minst 41,39 hektar.

Sjön har en naturlig och opåverkad hydrologi med naturliga vattenfluktuationer. Vattenkvaliteten är god, och den antropogena belastningen i form av utsläpp och läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier försumbar. Vandringsvägar till anslutande vattensystem är fria utan antropogena vandringshinder.

Vegetationen är varierad och zonerad, både i vattnet och på sjöstränderna. En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Typiska arter och karaktärsarter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar.

Bevarandetilstånd

Icke gynnsamt. Igenväxning och förändringar av hydrologiska förhållanden.

3260 - Mindre vattendrag

Areal: 0 ha. Arealen ej fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 0,29 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Genom området Paviken rinner Paån, som även kallas Västergarnsån. Det huvudsakliga tillflödet tillkommer från Idån uppströms.

Generell beskrivning av naturtypen

Små till medelstora naturliga vattendrag eller delar av vattendrag i flacka landskap samt i skogs och bergslandskap. Naturliga variationer av vattenståndet och skiftande vattendynamik, med lugna till forsande vattendragssträckor, skapar en variation av strandmiljöer och bottnar med förutsättningar för hög biologisk mångfald. Vattendragen har en vegetation med inslag av flytbladsväxter, undervattensväxter och/eller akvatiska mossor.

Naturtypen kan delas upp i två undergrupper, en ”flytbladstyp” och en ”mosstyp”.

”Flytbladstypen” utgör hela eller delar av vattendrag i jordbrukslandskapet eller andra flacka delar av avrinningsområdet. Dessa vattendrag eller delar av vattendrag är mer eller mindre lugnt flytande, relativt öppna (solbelysta) och har ofta ett relativt näringsrikt sediment.

”Mosstypen” utgör naturliga vattendrag med förekomst av olika arter vattenmossa (t ex *Fontinalis*) och annan karaktäristisk vegetation. Även dessa vattendrag kan i delar vara öppna och solbelysta, men har generellt mer strömmande vatten och steniga bottnar.

Naturtypen förekommer tillsammans med större vattendrag (naturtyp 3210), till vilken den ofta är ett biflöde. Vattendragets variation gällande bottensubstrat, vegetation och strandstrukturer förutsätter oreglerad vattenföring. Den naturliga vattendynamiken är därmed en förutsättning för att upprätthålla livsmiljön för naturligt förekommande arter. Strandzonen inom översvämningområdet är en naturlig del av vattenmiljön och har avgörande betydelse för ekologin i limniska naturtyper. Fria vandringsvägar krävs i vattendraget såväl som i anslutande vattensystem (frånvaro av antropogena vandringshinder är en förutsättning för många av naturtypens arter). Naturliga omgivningar med strandskog/svämskog, våtmarker och mader behövs för att upprätthålla livsmiljöer, vattenkvalitet och en naturlig näringsomsättning.

För att tolkas som denna naturtyp bör vattendraget, i huvuddelen av sin sträckning, ej vara avsevärt påverkat av eutrofiering, försurning eller fysisk påverkan (kontinuitet, hydrologi, markanvändning i närmiljö), det vill säga statusen enligt vattenförvaltningen får inte vara dålig eller otillfredsställande. God vattenkvalitet är avgörande för många av naturtypens typiska arter. Vattensystemen är normalt näringsfattiga i de övre delarna och mer näringsrika i de nedre, men inom ramen för naturtypen förekommer dock flera olika vattenkemiska förhållanden.

Bevarandemål

Arealen av Mindre vattendrag (3260) ska vara minst 0,29 hektar.

Vattendraget har en naturlig hydrologi med naturliga vattenståndsfluktuationer och flöden, och strandzoner med naturliga sedimentations- och erosionsprocesser. Det finns en kontinuitet i närmiljön med avseende på hydrologi, luftfuktighet, substrattillgång, och en fungerande buffertzona till omgivande produktionsskog. Konnektiviteten är god (fria vandringsvägar och flöden) i vattendraget och i anslutande vattensystem.

Vattenkvaliteten i området är god, och den antropogena belastningen i form av utsläpp och

läckage av övergödande näringsämnen, olja och kemikalier försumbar. En för naturtypen naturlig artsammansättning förekommer med frånvaro av arter som blivit klassade som invasiva. Typiska arter och karaktärsarter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar.

Bevarandetillstånd

Icke gynnsamt, näringsrikt vatten.

6210 - Kalkgräsmarker

Areal: 15,7 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Ny Areal: 15,57 ha. Ny Areal, ännu ej fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Kalkgräsmarker återfinns i områdets östra del samt en liten smal remsa i norra delen av Paviken. Remsan i norr tillhör undernaturtypen orkidérika kalkgräsmarker.

Generell beskrivning

Naturtypen kalkgräsmark innefattar torra till friska, hävdpräglade gräsmarker nedanför trädgränsen ofta med ett rikligt inslag av örter, särskilt kalkkrävande sådana. Jordlagret är tunt och näringsfattigt och har skapats från kalkstensberggrund. Naturtypen har utvecklats genom lång hävdkontinuitet, men kan vara stadd i igenväxning. Krontäckning av träd och buskar, som inte är av igenväxningskaraktär, är 0-20 % och naturtypen är mestadels helt öppen. Hävdgynnade arter ska finnas och frekvensen av igenväxningsarter som hundäxing och hundkex skall vara högst 1%.

Viktiga orkidélokaler är en prioriterad undergrupp av naturtypen och hyser antingen en riklig förekomst av orkidéer, en värdefull population av minst en nationellt mindre vanlig orkidéart, eller en förekomst (oavsett storleken) av minst en orkidéart som är nationellt eller regionalt sällsynt eller mycket sällsynt.

Örtrikedomen gör kalkgräsmarkerna viktiga för många insekter, inte minst bin och fjärilar. Naturtypen kan uppträda i olika skepnader beroende på bland annat fuktighet och klimat. I sydöstra Sveriges sommartorra områden kan kalkmarkerna uppträda som olika typer av stäppartade torrängar med arter som ängshavre, brudbröd, backsmultron, back-klöver och flentimotej. I vissa områden kan toppjungfrulin, fältsippa och fältvädd också vara vanliga i naturtypen. På friskare kalkmarker finns arter såsom vildlin, darrgräs och rödkämpar.

Mark som på grund av igenväxning, felaktig skötsel eller annan påverkan i stort sett saknar karakteristiska arter och inte går att restaurera inom en rimlig tid bör i normalfallet inte räknas som naturtyp. Detta gäller även mark som är så starkt gödningspåverkad att kvävegynnade växter helt dominerar fältskiktet.

Bevarandemål

Arealen av Kalkgräsmark (6210) ska vara minst 15,57 hektar.

Vegetationen skall vara tydligt hävdpräglad av årligt bete och ha en för naturtypen naturlig artsammansättning, inklusive kalkkrävande arter. Gräsmiljön är öppen och täckningsgraden av träd och buskar är låg. Ett visst inslag av buskar och träd förekommer och gynnar bl.a. insektsfaunan i området.

Kalkgräsmarkerna hävdas årligen genom bete och en tydligt hävdpräglad markvegetation förekommer. Området har en naturlig näringsnivå som är opåverkad av gödsling (förutom från betande djur). Betesdjuren hålls så långt som möjligt fria från avmaskningsmedel som innehåller makrocycliska laktoner (där avermectinerna ingår) eftersom det slår ut den dynglevande insektsfaunan.

Typiska arter förekommer rikligt och visar inga tecken på bestående populationsnedgångar. Arter som blivit klassade som invasiva och/eller negativa indikatorarter förekommer inte eller i mycket liten omfattning.

Bevarandetilstånd

Gynnsamt.

6430 - Högörtängar

Areal: 9,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I Paviken förekommer högörtängar kring nästan hela sjön som en smal remsa, förutom i nordost.

Generell beskrivning

Naturtypen utgörs av fuktiga och näringsrika högörtsamhällen i kantzoner, längs vattendrag, i betesmarker och i skogsbryn, i såväl höglänt som låglänt terräng. Högörtängar återfinns på näringsrika underlag och förekommer i två undernaturtyper:

a) låglandstypen förekommer på fuktig till våt mark i kanten längs sjöar och vattendrag. Störningar i form av hävd, islossningar och/eller översvämningar är en förutsättning för att förhindra igenväxning av buskar och träd.

b) högörtssamhällen förekommer ovanför barrskogsgränsen, främst i fjällområden. Dessa ängar kräver också en viss störning från exempelvis pågående eller tidigare hävd. Denna undertyp är vanligen mer stabil än den i låglandet. Den bibehålls bland annat av markprocesser och klimatfaktorer och andra störningar som översvämningar, snöskred och isskrap.

Den undertyp som förekommer i Paviken är den av låglandstyp. Högörtängar är artrika och har en stor andel blommande växter såsom älgört, kärtistel, gökblomster, kåltistel, brudborste, hampflockel etc. Områden som domineras av jättebalsamin, mjölkört, jättegröe och tuvtåtel bör inte klassas som denna naturtyp. Det finns få ovanliga organismer som är knutna till högörtängar, men trots detta så utgör naturtypen en viktig landskapsmosaik för många organismers överlevnad. Dessa miljöer är speciellt viktiga för många insekter som behöver miljön för sin utveckling. Tyvärr har dagens rationella nyttjande av landskapet gjort att stora delar av dessa områden gått förlorade, vilket är ett hot mot den biologiska mångfalden.

För att upprätthålla gynnsam bevarandestatus bör områdets hävdhistoria vara vägledande. Högörtängar med lång hävdkontinuitet är beroende av fortsatt skötsel i form av slåtter och/eller bete samt röjning av igenväxningsvegetation för fortsatt gynnsamt tillstånd. Särskilt värdefulla ängar är sådana med lång hävdkontinuitet. Nyligen uppkomna högörtängar av igenväxningstyp har lägre prioritet som i många fall bör restaureras till annan naturtyp, t.ex. fuktäng eller rikkärr.

Längs vattendrag och sjöar med naturlig vattenståndsvariation kan naturliga högörtängar finnas. Denna miljö gödslas av sediment och hålls öppen genom regelbundna störningar från översvämningar och is. Dessa ängar förekommer oftast som smala bårder kring vattendrag och sjöar.

Naturtypen är känslig för utebliven eller olämplig skötsel (på grund av ändrad markanvändning, nedläggning av jordbruk med mera). Minskat eller upphört bete leder på sikt till igenväxning av buskar och träd och utarmning av den hävdgynnade floran och faunan.

Bevarandemål

Arealen av Högörtängar (6430) ska vara minst 9,2 hektar.

I naturtypen får inte förekomma gödsling (förutom från djur som betar i objektet),

stöutfodring, kalkning, dikning eller insådd av för naturtypen främmande arter. Vattenregimen skall vara bibehållen. Ingen påtaglig minskning får ske av populationerna hos de typiska arterna i naturtypen. De typiska arterna är indikatorarter vars förekomst indikerar gynnsam bevarandestatus hos naturtypen genom att de reagerar relativt tidigt på någon av de hotfaktorer som är aktuella för naturtypen. Det får inte förekomma gödsling i området, förutom från betande djur.

Ängarna utsätts kontinuerligt för störning i form av hävd, översvämningar eller liknande som förhindrar igenväxning.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

1952 - Gotländsk nunneört, *Corydalis gotlandica*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Gotländsk nunneört är en flerårig jordroksväxt som är endemisk för Gotland. Den förekommer främst i halvskuggiga miljöer som under buskage och längs murar och även ofta i trädgårdar och betesmarker på Gotland. Arten kräver näringsrik, sandig mark. Den är en riktig vårart som blommar från slutet av mars till april. Under maj månad är den helt nervissnad. Arten sprider sig vegetativt med stamknölar försedd med birötter. Den gotländska nunneörten är känslig för tramp från betande djur, men eftersom den oftast är nervissnad när betesdjuren släpps på utgör detta oftast inte ett kritiskt hot. Nunneörten gynnas dock av måttlig störning som inte påverkar fältskiktet i någon större utsträckning och håller markerna solöppna.

De mörkt purpurröd blommorna pollineras av humlor. Spridningen sker antingen via stamknölar eller att dess frön släpas iväg av myror. Dess spridningsförmåga är därmed begränsad och uppskattas till 10-20 meter. Arten tros ha uppkommit genom korsning av stor nunneört och smånunneört. I området Paviken förekommer gotländsk nunneört längs Paån i södra delen av området. Kring Mafrids, längs gärdesgårdar och åkerrenar samt längs Paån noterades ca. 3000 exemplar år 2008. Gotländsk nunneört är fridlyst och rödlistad i kategorin Nära hotad (NT).

Bevarandemål

Gotländsk nunneört (1952) förekommer i området Paviken. Inga tecken på minskad populationsstorlek förekommer. I området finns inga störningar som kan påverka arten negativt. Artens känslighet mot tramp och hög störningsgrad regleras genom att betespåsläpp inte sker förrän i slutet av maj då blomman vissnat ner.

Då arten är endemisk för Gotland har Sverige ett stort internationellt ansvar för dess bevarande och fortlevnad. Arten behöver förvaltas, artskyddas samt uppföljning och övervakning krävs för att bibehålla en gynnsam bevarandestatus.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A021 - Rördrom, *Botaurus stellaris*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Rördromen förekommer i grunda slättsjöar som är ett krav för dess fortlevnad. Sjöarna har täta vassbestånd (1-10 ha) och god tillgång på fisk, grodor och vatteninsekter. En nära granne är ofta brun kärrhök. Större delen av sin tid tillbringar rördromen undanskymd inne i vassen, men under fördosöket förflyttar den sig ofta till glesare partier eller laguner nära öppet vatten. Under häckningstiden omfattar reviret en storlek av 20-40 ha innehållande minst 2-10 hektar vass samt starrängar, kanaler och klarvattenytor. Vanligtvis förekommer bara en hane per kilometer vassbevuxen strand. Arten är polygyn, vilket innebär att hanen parar sig med flera honor. Detta medför att hanarna under häckningstid kan förflytta sig över större områden och mellan olika sjöar. I reviret förutom vassbeståndet ingår även delar av strandängar och mindre ytor med öppet vatten.

Rördromen övervintrar i Västeuropa, men enstaka individer finns kvar i södra Sverige under hela vintern. Flytten sker i september-november och återkomsten infaller i mars-april. Rördrommen är en svensk häckfågel, men under slutet av 1800-talet och början av 1900-talet var den sällsynt. Återinvandring skedde under 1920- 1930-talen. Vid den senaste riksinventeringen som utfördes år 2000 uppgick antalet sjungande hanar till omkring 650 individer. Den generella populationstrenden verkar vara ökande. I Paviken har ett fåtal sjungande hannar noterats. Rördrommen är fredad i Sverige och tillhör "statens vilt". På den svenska rödlistan är arten klassad som Nära hotad (NT).

Det största hotet mot rördrommen är en minskning av bladvassarealerna på sikt. Det är viktigt att täta bladvassbestånd lämnas orörda i Paviken för att utgöra lämpligt häckningshabitat. Brun kärrhök och mink kan utgöra ett hot mot ungar genom predation. Restaureringar av grunda och illa medfarna våtmarker kan vara positivt för rördrommen genom höjning av medelvattenståndet, skapandet av större öppna vattenytor samt upptagande av fiskelaguner i vassarna som gör dessa mindre kompakta.

Bevarandemål

Rördrom (A021) förekommer i området och visar inga tecken på betydande populationsnedgångar. Populationsstorleken ska vara stabil eller ökande. Området innehar täta gammelvassbestånd som utgör lämpliga habitat för häckning. Andelen vass ska i området inte understiga 1 hektar/par.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

A081 - Brun kärrhök, *Circus aeruginosus*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Brun kärrhök är starkt knuten till vassrika eutrofa slättsjöar, men kan även förekomma i andra typer av sjöar. Tät gammalvass eller liknande vegetation att bygga boet i är en förutsättning för att häckning ska äga rum. Arten kräver också tillgång på lämpliga bytesdjur i anslutning till häckningsplatsen. Födosök kan ske flera kilometer från boplatsen. Födan utgörs av grodor, fågelungar etc. och kan ibland innehålla ägg, fisk och kadaver. Under häckningsperioden jagar den bruna kärrhöken över arealer i storleksordningen 10-30 km²

Övernivningen sker i Medelhavsländerna samt i tropiska Afrika. Huvuddelen av det svenska beståndet finns i ett område från Östergötland och Närke till Uppland. Brun kärrhök är inte rödlistad i Sverige och anses som livskraftig (LC). Vid riksinventeringen år 1995 beräknades det svenska beståndet till drygt 1400 par och trenden är svagt ökande.

Ändring av vattenståndet under häckningsperioden utgör ett hot mot brun kärrhök. Tidigare var den bruna kärrhöken hårt drabbad av miljögifter, men sedan både DDT och alkylkvicksilverbetningen förbjöds har förutsättningarna ökat avsevärt. I dagsläget föreligger inga direkta hot mot brun kärrhök i Sverige.

Bevarandemål

Paviken erbjuder en miljö lämplig för regelbunden häckning av brun kärrhök (A081). Bestånd av tät gammal vass sparas i området för bobygge. Ändringar av vattenståndet under häckningsperioden påverkar inte arten negativt.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt. Förändring i vattenståndet kan komma att påverka arten.

A119 - Småfläckig sumphöna, *Porzana porzana*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

Småfläckig sumphöna häckar vid våtmarker med ett förhållandevis stabilt lågt vattenstånd med inte helt sluten vegetation. Helst föredras mader med fräken eller högstarr, men kan i andra hand finnas i områden med bladvass eller säv. Den småfläckiga sumphönan trivs i vidsträckta våtmarker där det finns möjligheter till förflyttning vid förändringar i vattenståndet. Födan består av små vatteninsekter och vattenväxter. Paret rör sig under häckningen normalt inom ett område av 5-10 hektar.

Arten övervintrar i västra Medelhavsområdet och troligen även i Afrika söder om Sahara. Småfläckig sumphöna är rödlistad i kategorin Sårbar (VU) i Sverige. Antalet spelande hanar uppskattades till omkring 200 mellan åren 2000-2008 i Sverige. I Paviken finns ett par noterat, men vissa år förekommer flera sjungande hannar.

Betade strandängar har en positiv effekt då detta förhindrar igenväxning med buskar och träd, då igenväxning är det största hotet mot arten. Den småfläckiga sumphönan är känslig för översvämning av bon och brist på häckningsområden.

Bevarandemål

Området Paviken erbjuder lämpligt habitat för häckning av småfläckig sumphöna (A119). Arten förekommer i området. Vattenståndet hålls på en sådan nivå att översvämning av bon undviks. Högörtängarna (6430) runt sjön hålls öppna och fria från igenväxning samt betas årligen.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt.

Utvecklingsmark

Den skog där Idån rinner ut var tidigare klassad som Svämlövskog (91E0), men har under de senaste åren växt igen med knäckepil, varför naturtypen inte längre uppfyller kriterierna att klassas som Svämlövskog (91E0). Dock har skogen potential att åter kunna bli Natura-naturtyp, men då krävs röjning av knäckepil och tillåten invandring av andra trädarter så att det på sikt bildas en mer naturlig artsammansättning i trädskiktet. Knäckepilen har en hög konkurrenskraft i den miljö den befinner sig där få andra trädarter klarar av det ständigt blöta förhållandet, varför andra trädarter snabbt konkurreras ut om de invandrar.

Dokumentation

ArtDatabanken. 2010. Artfakta: *Botaurus stellaris*, Rördrom;

<http://artfakta.artdatabanken.se/taxon/100018>.

ArtDatabanken. 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. Sveriges lantbruksuniversitet, SLU, Uppsala.

Cederberg, B. & Löfroth, M. (red.) 2000. Svenska djur och växter i det europeiska nätverket Natura 2000. – ArtDatabanken.

Davidsson, T. 2012. Paviken - sammanställning av befintlig information och förslag till åtgärder. Ekologgruppen i Landskrona AB.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 1994. Bildande av naturreservatet Paviken, Eskelhems och Västergarns socknar, Gotlands kommun.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 1997. Våtmarker på Gotland. Livsmiljöenheten, Rapport nr 8: 1997.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 2005. Bevarandeplan för Natura 2000-område Paviken SE0340049.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 2016. Inventering av makrofyter i gotländska sjöar och vattendrag.

Rapporter om natur och miljö - nr. 2006:3.

Länsstyrelsen i Dalarnas län. 2016. Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0620246 Kyrkbytjärn.

Länsstyrelsen i Gotlands län. 2016. Fågelinventering i Paviken naturreservat 2015.

Rapportnummer: 2016:5.

Löfroth, M. 1991. Våtmarkerna och deras betydelse. Naturvårdsverket Rapport 3824.

Naturvårdsverket förlag.

Naturvårdsverket. 1997. Svenska naturtyper i det europeiska nätverket Natura 2000.

Naturvårdsverket förlag.

Naturvårdsverket. 2003. Natura 2000, Art- och naturtypsvisa vägledningar; Fåglar 1.

Svensson, S. 1999. Svensk fågelatlas. Stockholm: Sveriges ornitologiska förening.

Vallin, L. 2016. Redovisning av restaureringsarbeten genomförda i Paviken 2013-2016.

SportFiskarna, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund.

Lagtexter

Art- och habitatdirektivet, Rådets Direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter, officiell svensk översättning, version 01.01.2007.

7 kap. 27-29 §§ Miljöbalken (1988:808).

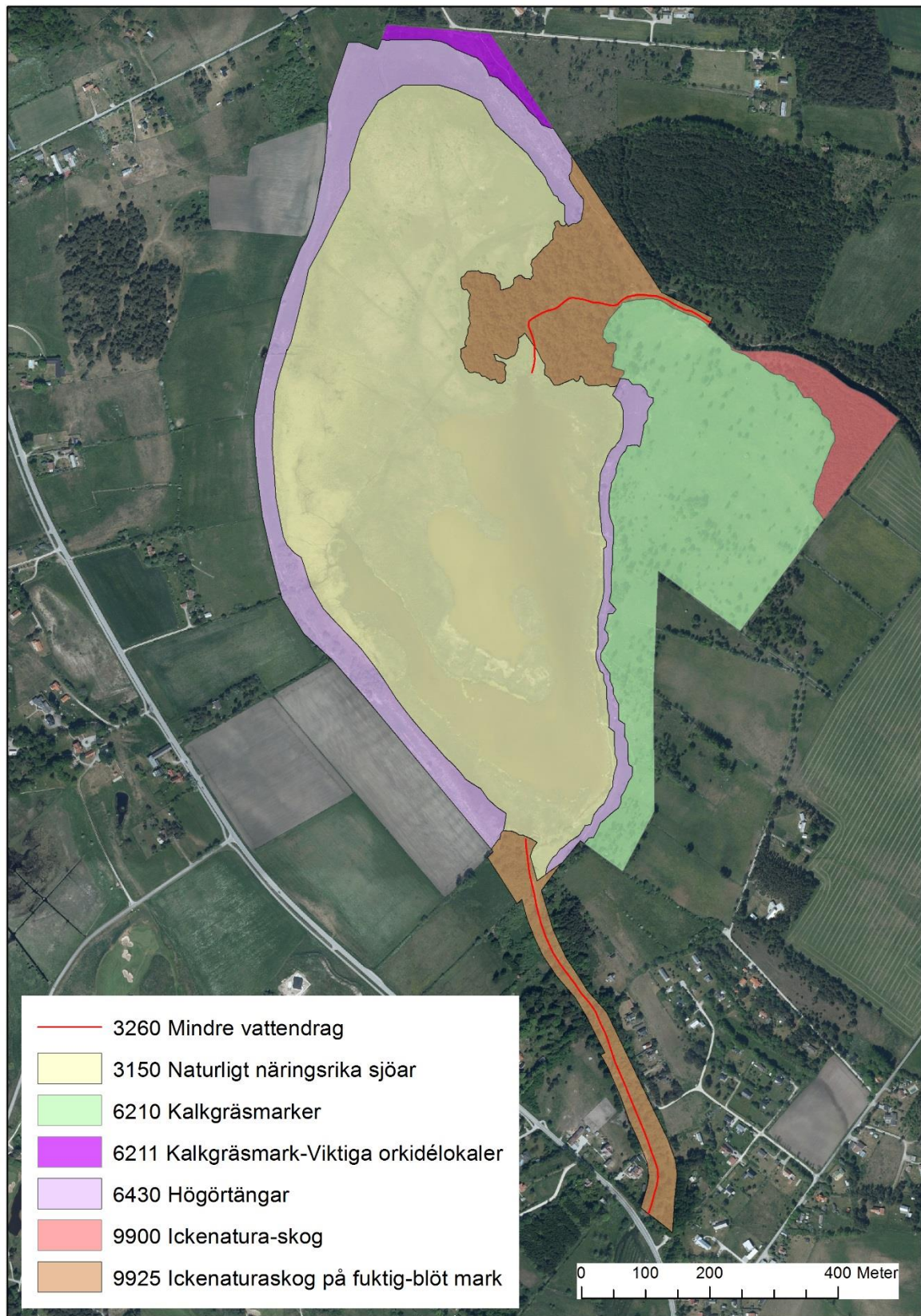
15-17 §§ Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Bilagor

Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området Paviken.

Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Paviken.

Bilaga 1. Karta, utbredning av naturtyper inom Natura 2000-området

Natura 2000-området Paviken med utbredning av naturtyperna: Naturligt näringsrika sjöar (3150), Mindre vattendrag (3260), Kalkgräsmarker (6210+6211) och Högörtängar (6430). 9925 avser utvecklingsmark och 9900 avser skog av icke Natura-naturtyp.

Bilaga 2. Fynd av rödlistade arter i Natura 2000-området Paviken

Denna lista innehåller data som hämtats från Artportalen 2018-11-07 (<https://www.artportalen.se/>). Det kan finnas rödlistade arter i området som nämns men inte återfinns här, detta beror då på att de inte har rapporterats i Artportalen från området.

Kärlväxter

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Anthemis arvensis</i>	Åkerkulla	NT
<i>Corydalis gotlandica</i>	Gotländsk nunneört	NT
<i>Fraxinus excelsior</i>	Ask	EN
<i>Veronica triphyllos</i>	Klibbveronika	VU

Insekter

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Aphodius sordidus</i>	Heddyngbagge	NT
<i>Chrysochraon dispar</i>	Guldgräshoppa	NT
<i>Margarinotus neglectus</i>		VU
<i>Pilemostoma fastuosum</i>		EN

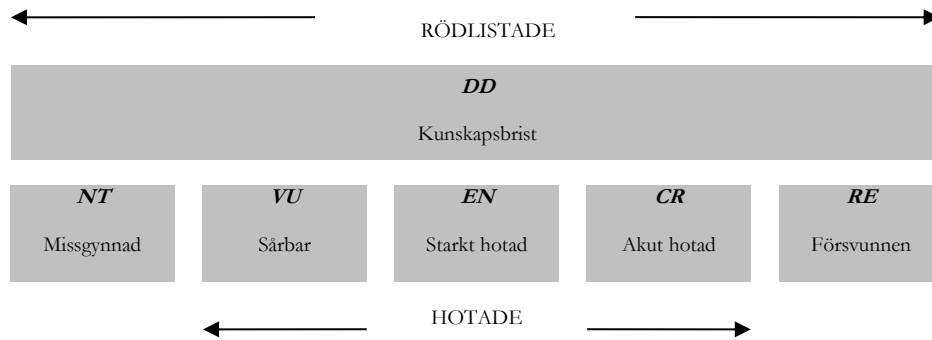
Fåglar

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Accipiter gentilis</i>	Duvhök	NT
<i>Acrocephalus arundinaceus</i>	Trastsångare	NT
<i>Acrocephalus dumetorum</i>	Busksångare	NT
<i>Alauda arvensis</i>	Sånglärka	NT
<i>Alcedo atthis</i>	Kungsfiskare	VU
<i>Anas acuta</i>	Stjärtand	VU
<i>Anas querquedula</i>	Ärta	VU
<i>Anser erythropus</i>	Fjällgås	CR
<i>Anser fabalis</i>	Sädgås	NT
<i>Anthus cervinus</i>	Rödstrupig piplärka	VU
<i>Anthus pratensis</i>	Ängspiplärka	NT
<i>Apus apus</i>	Tornseglare	VU
<i>Aquila chrysaetos</i>	Kungsörn	NT
<i>Arenaria interpres</i>	Roskarl	VU
<i>Aythya ferina</i>	Brunand	VU
<i>Aythya marila</i>	Bergand	VU
<i>Botaurus stellaris</i>	Rördrom	NT
<i>Buteo lagopus</i>	Fjällvråk	NT
<i>Calcarius lapponicus</i>	Lappsparv	VU
<i>Calidris pugnax</i>	Brushane	VU
<i>Carpodacus erythrinus</i>	Rosenfink	VU
<i>Cephus grylle</i>	Tobisgrissla	NT
<i>Chlidonias niger</i>	Svarttärna	VU
<i>Ciconia nigra</i>	Svart stork	RE
<i>Circus cyaneus</i>	Blå kärrhök	NT

<i>Circus pygargus</i>	Ängshök	EN
<i>Coturnix coturnix</i>	Vaktel	NT
<i>Crex crex</i>	Kornknarr	NT
<i>Delichon urbicum</i>	Hussvala	VU
<i>Dendrocopos minor</i>	Mindre hackspett	NT
<i>Dryocopus martius</i>	Spillkråka	NT
<i>Emberiza calandra</i>	Kornsparv	EN
<i>Emberiza citrinella</i>	Gulsparv	VU
<i>Emberiza hortulana</i>	Ortolansparv	VU
<i>Emberiza rustica</i>	Videsparv	VU
<i>Emberiza schoeniclus</i>	Sävsparv	VU
<i>Falco peregrinus</i>	Pilgrimsfalk	NT
<i>Gallinago media</i>	Dubbelbeckasin	NT
<i>Haliaeetus albicilla</i>	Havsörn	NT
<i>Hydroprogne caspia</i>	Skräntärna	NT
<i>Larus argentatus</i>	Gråtrut	VU
<i>Larus fuscus</i>	Silltrut	NT
<i>Limosa lapponica</i>	Myrspov	VU
<i>Limosa limosa</i>	Rödspov	CR
<i>Linaria flavirostris</i>	Vinterhämpling	VU
<i>Locustella fluviatilis</i>	Flodsångare	NT
<i>Locustella luscinioides</i>	Vassångare	NT
<i>Melanitta fusca</i>	Svärta	NT
<i>Milvus migrans</i>	Brun glada	EN
<i>Nucifraga caryocatactes</i>	Nötkråka	NT
<i>Numenius arquata</i>	Storspov	NT
<i>Oriolus oriolus</i>	Sommargylling	VU
<i>Panurus biarmicus</i>	Skäggmes	NT
<i>Perdix perdix</i>	Rapphöna	NT
<i>Pernis apivorus</i>	Bivråk	NT
<i>Phoenicurus ochruros</i>	Svart rödstjärt	NT
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	Lundsångare	NT
<i>Porzana porzana</i>	Småfläckig sumphöna	VU
<i>Regulus ignicapilla</i>	Brandkronad kungsfågel	VU
<i>Regulus regulus</i>	Kungsfågel	VU
<i>Remiz pendulinus</i>	Pungmes	EN
<i>Riparia riparia</i>	Backsvala	NT
<i>Rissa tridactyla</i>	Tretåig mås	EN
<i>Saxicola rubetra</i>	Buskskvätta	NT
<i>Serinus serinus</i>	Gulhämpling	VU
<i>Somateria mollissima</i>	Ejder	VU
<i>Stercorarius parasiticus</i>	Kustlabb	NT
<i>Sternula albifrons</i>	Småtärna	VU
<i>Sturnus vulgaris</i>	Stare	VU
<i>Sylvia nisoria</i>	Höksångare	VU
<i>Thalasseus sandvicensis</i>	Kentsk tärna	VU
<i>Upupa epops</i>	Härfågel	RE

Grod- och Kräldjur

Vetenskapligt namn	Svenskt namn	Hotkategori
<i>Natrix natrix gotlandica</i>	Gotlandssnok	NT

Aktuella arters hotkategorier enligt den svenska rödlistan 2015.